

LA GRALLA

AVISOS Y SUSCRIPCIONS
SARANDI 203
AL COSTAT DEL CORREO

PERIÓDICH SENMANAL Y LITERARI

SUSCRICIÓN ADELANTADA
Ciutat . . . . . ps. 0.50
Campanya . . . . . » 0.60
Exterior . . . . . » 0.70

LA GRALLA

MONTEVIDEO, 29 NOVEMBRE DE 1885

Alfons de Borbó y Borbó

La terrible y vella Atropos, ha tellat la vida, en flor encara, del que fou Gefe de l' Estat, ab lo nom d' Alfons XII, d' Espanya. A l' historia perteneix jutjar sas obras y son regnat. Nosaltes no fem mes que sentir la mort del home.

Ab la mort de lo rey Borbó, s' obra per Espanya un horizó plé de llibertat y progrés. Lo net de Felip V. haurá sigut lo darrer rey d' Espanya.

AVANT

Segons hauran vist nostres llegidors en la Correspondencia de Barcelona que publicárem en nostre nombre passat, las ideas regionalistas van prenent peu en Espanya. Ja no será tant sols la *revolucionaria* Catalunya, la descontenta de *lo bon govern de Madrit*; dintre poch temps, quant lo regionalisme s' haje arrelat per tota Espanya, com porta miras de succehir, será *lo revolucionari govern de Madrit* qu' estará descontent de las *bonas* provincias espanyolas.

Aquestas, cada día mes desvetlladas per lo ressó de la campana del Progrés, deixan l' ensopiment que tants anys las tingué postradas y pensan y trevallen pera reconquerir lo lloch qu' un jorn tingueren ab llur autonomia regional.

Vindrà novament aquell *estribillo* de la gent de Madrit que diu que los regionalistas

volem la desmembració d' Espanya, que som uns revolucionaris, que lo conreuar nostre llengua mátria no té altre objectiu que debilitar l' unitat nacional cercant indirectament nostre independencia. Tot aixó, nos dirán los politichs de Madrit, mes com que las Regions, ja ho han sentit tantas vegadas, no 'n faran cás y seguint lo seu fet.

Las provincias prou saben que lo que los politichs madrilenyos anomenan *unitat nacional* no es altre cosa que la *centralisació* en Madrit de tots los rams, tan politichs com administratius: las provincias saben que lo día que ellas puguen administrarse solas sense necessitat de la *venia* madrilenya, podrán atendre á son millorament, aumentarán sas riquesas y podrán dirse soldats del progrés, aixis com avuy las diuhen esclavas de Madrit.

Y no 's crega que perque caygui lo govern que avuy hi ha, cambihi la situació de las provincias, nó, es necessari que cayguin governs é ideas, ja que no nos atrevim á dir institucions, pera arribar á terra de Promissió de tan temps anhelada.

La campana del progrés, sóna continuentment. Provincias: ¡desperta!

Lo telégrafo, 'l Papa y las Carolinas

'Prop de tres mesos han trascorrit dès que comensá la premsa á ocupar-se del acte de pirateria, portat á cap ab inaudit cinisme per lo César germánich.

Durant eix temps, lo telégrafo, com si hagués volgut posar á prova la paciencia de los que esperavam sa autorizada veu, nos ha trasmés novas á qual més contradictorias, dihentnos: «Los alemanys s' han apoderat de las illas Carolinas.» Al dia següent 'ns afirmava la ocupació y pera ficarnos en un' altre

confusió, anyadia: «Es imminent un combat entre los barcos espanyols y alemanys, que 's trovan á l' illa de Yap.» A 'ls tres dias de semblant nova, que 'ns feya estar á tots los espanyols ab una justa ansietat, s' expresaba d' aqueix modo: «No s' ha confirmat lo desembarch de los alemanys á las illas Carolinas.» Com si l' enredo fos encara de petites proporcions, lo telégrafo parlaba als pochs dias d' aquesta manera: «Combat lliurat per barcos alemanys y espanyols; guanyáren los espanyols.» Y l' endemá, per aumentá la confusió, nos esplicava d' arbitratjes, de manifestacions, de que reinaba gran calma, de que l' emperador Guillem no volia ferir la dignitat de la nació espanyola; que Lopez Dominguez habia sigut nombrat ministre de la guerra y Salmeron president de la República; que Bismarck digué faltáren á son deber los alemanys al fer acte de possessió á las Carolinas; que lo govern espanyol recriminaba á los jefes de sa marina en Yap; que Capriles estava ferit; que lo capitá España no volgué fer respectar lo penó pátri, y un milió de novas confusas, escandalosos pronóstichs y anomalies contadas com veritats bíblicas, y... ¿estém gayre més adelantats en noticias certas, després de tant de soroll? ¿No estém tant á las foscas com lo primer dia? Quiscú que 's dongui ell mateix la contestació.

En Bismarck ha embolicat al Papa, potser perque éll es lo sol home *infalible*, pera que fos lo mediador, y l' árbitre de la qüestió de las Carolinas. Y ha fallat, y segons sembla, ho ha fet tan bé que ha donat la rahó á 'ls dos. Era l' únich modo de no donar *preferencia* á ningú. Hem esposat la nostre opinió respecte á tan incalificable arbitratje y 'ns ratifiquem en lo dit.

Resultat de tot: lo telégrafo ha posat punt en boca, lo Sant Pare ha fallat, y avuy mateix 'ns trovem perplexos, ignorant completament si las naus de guerra alemanyas han abandonat á Yap y ha quedat definitivament flameijant la bandera ibérica, ó si las Carolinas, eixas Carolinas tan mentadas, han passat á ésser patrimoni d' Alemanya, cedidas, vengudas ó regaladas per..... no per espanyols, que cap espanyol té coratje pera vendre á sa pátria, sino per *infames hulanos*.

ENRICH RAFOLS

AGONIA

Fum del infern per l' éter giravolta,
gabells de llamps flamejan-l' amortallada vol-
ta,
los crits de rabia afogan—la parla dels canons:
las torres esfondradas s' esveheixen,
sobre la carn febroso—las bombas se partei-
(xen
y á dolls corre llisquent—la sang de las légions.

Trona en Berwich. «Amunt aiglas de guerra
«Visca la Patria, Enrera»—fan estremir la terra
tot rebramant ferotges—las catalanas gens;
y sas destrals que negre sang degotan
brunzint, als fronts altívols— del granaders s'
(encalotan.
las pedras esquitxantne—de céebres bullents.

«¡Muyra en Felip, l' afront de Catalunya!»..
Deu salvi á Barcelona!—la llibertat s' allunya,
cors de Castella y Fransa—traspasan los
(baluarts!

«¡A n' ells!»... Fins los bressols deixan las
(mares
l' altar dels sacrificis—los capellans y freres,
fins sembla que panteixi la terra dels fossars!

Y esten la nit sa glassa funeraria.
Baix de sos plechs apila—feresta, sanguinaria
montanyas de cadávres—la mort arreu, arreu;
Y s' ouen las campanas llastimeras,
cruixit de las espasas,—esberlaments d' osseras,
malediccions de rabia,—imprecacions á Deu.

Dels bronzes á las rojas flamaradas
s' oviran famolencas, xisclar avalotadas
las aus grapinyadoras—fendint lo cel de plom,
y 'ls nafrats catalans folls de rabiesa
cercant enemichs cossos—y ab l' última bravesa
fondintlshi en las estranyas—lo ferro fins al
pom.

Oh nit d' esglayadora recordansa!
sobre ton cor exala,—perduda la esperansa,
l' últim sospir la patria— dels cavallers, dels
prou!

Si Deu volgués lo segle deturarne
y tot clohent la destra—la nit eternisarne!...
que may tornés l' aubada— per llumenar los
(jous!

Y esclata 'l sol! y encara Barcelona
batega en mar de flamas,—sa veu pet tot res-
sona:
tant sols Deu calla y 's more—la santa llibertat

De sopte apar la terra esmortuida,
per tot silenci y calma; senyera malehida
clavada en los cadávres—bateix la inmensitat.

Ay, Patria! es la mortalla de tas glorias!
los furs, los privilegis—que 't daren las victo-
rias
en brassos de tas víctimas—traspasan cels
(rohents
d' avuy serás lo jochs de vils nissagas,
cadenas feixugantas—estriparán tas llagas,
las flors dels cementiris—t' arruixarán d' en-
cens.

Y 'l monarca que 'ls vicis enjendraren,
l' odiós Felip, lo mónstre—que un jorn fora-
(gitaren
las infernadas timbas—dels frestechs Pirineus,
se nudrirá ab la sang de tas feridas,
regirará en ta pensa—las unglas enrogidas
y fins en tas entranyas—escalfará sos peus.

Oh filla del honor y del coratge!
Flecta 'ls genólls y plega;—l' alé del esclavatge
als peus del Tot ne forja— lo castich dels Ne-
(rons
ja vindrá 'l temps que 'l cers de las cadenas
fondrán las flamaradas—eixidas de tas venas
y 's vesse gota á gota—per sobre des llurs
(fronts.

Llavors t' enjoyarán perdudas galas,
la llibertat dels avis—te cubrira ab sas alas,
en camps de llors y palmas—enfonsarás lo peu
y 'l front durás tan alt que des la gloria
te 'l besarán los martres;—será de nou la his-
toria
'l admiració dels pobles—lo sant orgull de Deu.

ÁNGEL GUIMERÁ
Mestre en Gay-Saber

DOLORA

Quan un jorn encara lliure
tu 't podias mostrá al mon,
y de tos ulls y tos llavis
brollavan desitjs á dolls:
quan jo podia espiarte
y tú, sabentho, ab rubor
mil vegadas te giravas
mirant si 't seguia jo;

quántas cosas di 't volia
d' esperansas é ilusions,
ab la pensa te las deya
y encara mes ab lo cor,
pero may, may pera dirho
vareig trobar jolius mots!

* * *

Tres anys fá que ja no 't veyá;
tres anys que l' oblit traïdor
fera lluyta mantenia
ab los somnis y 'ls recorts.
Jo 'm creya be que la febre
n' era ja gel en mon cor:
jo 'm creya que era un deliri
lo que sentia aquells jorns.....
Mes al véuret tan joyosa
fer brasset ab ton espós,
la veu de perdudas ditxas
ha desvetllat lo meu son,
y 'ls mots que un dia cercava
ab que dirte 'l meu amor,
avuy, que es crim, per mos llavis
sortian entre ays y plors!

SIMON ALSINA Y CLÓS.

CATALUNYA.

¡Via fora!

N' ets d' Espanya la pubilla,
la mes bella y noble filla
que ha tingut;
l' altivesa en ton front brilla,
puig jamay s' ha vist ventsut
ton escut

Coneix lo mon ta bravesa,
ton esprit y la noblesa
de ton cor,
ton cor digne de princesa;
si be pobre, tota honor,
tota amor.

Ton poder que avuy no aterra
respectar en mar y terra
tos furs feu,
van traïrte en deslleal guerra,
¡quí va ser lo butxí teu
be ho sap Deu!

Reys, ingrats ab qui 'ls da vida,
vils sens cor, ab ma atrevida

n' han ferit
ta llibertat ennoblida;
vils é ingrats t' han malehit
y enpobrit.

Coronant sa obra malvada
ta llengua han amordassada
sens pietat;
y abatuda y malhaurada,
sens tot quant t' era mes grat
t' han deixat.

Mes així y tot ets temuda,
puig si avuy restas batuda,
jorn vindra
que donante 'l cel ajuda
lo mal tracte de un tirá
pots venjá.

¡Oh anyorat jorn de venjansa,
somni etern, bella esperansa,
ver amor;
¡oh gay jorn de benhauransa!
¡ta tardansa fa á mon cor
greu dolor!

¡Via fora! patria meva,
desperta de cop y eleva
á son lloch
l' escut marcat ab sang teva,
no deixis roch sobre roch,
¡sanch y foch!

¡Qué hi fa que t' hagen malehida!
¿no' ets prou per guanyart' la vida;
doncas lluny
de qui 't vol veure envilida,
contra qui vilment te muny
arma 'l puny;

Arma 'l puny y may enrera:
«Llibertat» diu la bandera
que á tu 't plau:
quan un poble 's desespera
pera deixar de ser esclau
tot li escau.

.....
Tot li escau, si, quan convinga
fereix, mata, no 't detinga
ton bon cor;
¡lo Cel en t' ajuda vinga
y ab ell mostra per l' honor
ton valor!

Ton valor no degenera;
per l' Africa ta senyera
triumfant
vas passejar, may enrera
vas anar, ferint, matant,
¡sempre avant!

Donchs avant, si, patria meva,
no dongas repós ni treva;
fesho fort.

Llamp de Deu no ets pas jueva
pertractarse d' eixa sort
¡vida ó mort!

.....
Quan tos drets no subsisteixin,
quan ta parla n' escarneixin
llenguas vils,
fes que tas lleys se compleixin
fes respectar tos istils
mes virils.

Fes ton nom brillá en l' historia;
aixeca un temple de gloria
que observat,
ne recordi la victoria
que goig, vida llibertat,
t' ha tornat.

Torna al treball qu' es ta vida,
torna al treball y ennoblida,
rica, gran,
de tos furs engelosida,
nit y jorn tos fills serán
ton encant.

JOSEPH ROSELLÓ.

LA JUSTICIA DIVINA

Ó SIA

AIXEQUEMNOS Y ANEUHI,

NOVELA HISTÓRICA

DE

MR. WILLIAM XARAU

traduhida del inglés

PER D. MIQUEL ROIG Y CANASTRÓ

Varó de Naixensa, Cavaller d' un picazo y un tor-
dillo, Sócio de número de sa familia, Ex-corresponsal
de «L' Aureneta», Aspirant á propietari, etc, etc.

La important obra de Mr. William Xarau,
conegut d' altres inglesos, qual publicació

prenem avuy pel nostre compte, es una d' aquelles que per si solas se recomanan y que están be en qualsevol llibrería, ja sia de xicarranda, ja de noguera, ja de pi ó ja de las ditas de *lance*, que'l millor *lance* que tenen es véndrers alpreudels nous, los llibres passats de msda. Per aixó nosaltres, Abrahams de la literatura, sens reparar en sacrificis y tenint en compte més la gloria que'l profit material, posem LA JUSTICIA DIVINA á mans del poble, ab lo qual tal vegada 's consolará de l' ausencia de la justicia humana, que sembla moneda falsa, y encara mal feta, ab lo de no passar per en lloch.

La impresió será bona, com la qu' un reb al treurer la rifa; los tipos, com qu' abundan tant per tot arreu, serán més nous qu' ls sisos al revés y per lo que fa al paper, podem assegurar que no tindrà res de ridicul.

Ab aixó, ja quedan enterats.

Los Editors

CAPÍTOL I

LA CONSPIRACIÓ

—¡Pim, pam!

—¿Qui hi ha?

—La pàtria.

—¿Qué vol?

—Llibertat.

Y desseguit se sent un rebombori d' aixecar baldas y obrir panys, que no sembla sino que derrera la porta hi hági establerta una ferreteria.

Entra lo conjurat y entrega al porter una tarjeta, ahont hi ha un número escrit, que deu ésser fet de ma de manobra: al ménos ho sembla.

CAPÍTOL II

LA TRAICIÓ

—Son trenta nou sense contar ab mi, que soch lo President.

—Y quant ne voleu de la llista?

—Vostra excelencia 's quedarà parat: cap quarto. No vull altre recompensa que l' empleyo d' Inspector de policia. Mon únich desitx es lo de servir al Govern de S. M.

—Concedit. Vinga la llista.

—Aqui la té.

Li dóna.

—P'ro aixó si, segueix lo traydor, per pan-

tomina m' han de posar pres á mí y tot també.

—Aixó ja no cal dirho.

—Estigui bonet.

—Passiho be.

CAPÍTOL III

NOSTRE PA DE CADA DÍA.

«Anoche, en un quinto piso de la calle del »Esquirol, fué sorprendida una conspiracion »que tenia por objeto alterar el régimen gubernativo.»

»De los libros y documentos que fueron »ocupados resultan comprometidas muchas »personas, conocidas de antemano por sus »ideas exaltadas.

»Desde esta madrugada á las once de la »mañana, hora en que escribimos estas líneas, »han sido icunducidos al castillo Monjuch »gran número de presos.»

» Barcelona debe felicitarse de tener al »mando civil de su provincia una persona tan »celosa guardadora del orden público como el »Excmo. Sr. D. Juan Quiñones«.

»Reciba nuestros parabienes».

CAPÍTOL IV.

SATISFACCIONS

—Deu lo quart, senyor Inspector.

—¡Hola, Llarchdunglas! ¿qué hi há de nou?

—Li vinch á portar aquell relotge d' or qu' ahir va fer en Dosdits.

—Ah! bueno: pórtala.

—Tingui. Passiho be.

—Adeu.

En Llarchdunglas se 'n va Rambla avall y l' Inspector entra al «Cassino dels Ossets»

Un cop dins, s' acosta al amo (perque es de saber qu' aquell cassino te amo) y li diu:

—Desde avuy, en compte de cinquanta han d' ésser vuitanta cada dia. Si no, faig plegar. Aquesta es la ordre que tinch de 'n Quiñones.

—P'ro home, no veu vosté mateix que ja no 'ns hi podem salvar.

—Donchs, llestos: demá s' acaba tot.

—Be, no s' enfadi per aixó. Partim la diferencia: posemho á seixanta cinch.

—Vuitanta.

—¡Mare de Deu, Mare de Deu!

—¿Esteu conforme?

—¡Y qué hem de fer! ¿Que 'ns hem de mo-

rir de fam? Al menos assegurim que no ho apujarán més.

—Aixó no depén de mi: ja ho sabeu.

—¡Alabat sigui Deu!

EPILECH

L' Inspector es molt llaminer.

En Llarchdunglas qu' ho sab, un día li regala un pot de confitura de ponsem etmazinada.

Lo sentdemá era 'l sant del auxiliar d' En Quiñones; es á dir del inspector, Pau, com si diguessim la tercera part d' un simple.

Despres d' un ápat del *hú*, al que va convidar á una pila de senyors tan distingits com ell, óbra 'l pot de la confitura, y 'n serveix un platet á cada hú, junt ab un tall de tortell y una copeta de Málaga, que si escau d' alló mes.

Y com si recreyan!

¡Deixeulos fer, ja espaternegarán.

Tal dit, tal fet: al cap d' un quart tots se barallan per beure aygua.

Semblan aquell aixam de gent que al sortir del *Tirol* ó del *Buen Retiro* van á abeurarse á la barracas de la *esplanada* de Catalunya.

Passan deu minuts.

Se sent un silenci que ni que fossim al di-véndres sant.

¡Es que tots son morts!

Tururut dotze horas.

CORRESPONDENCIA DE BARCELONA

Senyor Director de LA GRALLA.

Molt senyor meu:

Pocas son las novas que tinch que comunicarli avuy; mes no per ésser pocas deixaré d' enviarlashi, puig alguna n' hi ha de satisfactoria.

Lo cólera ja 's despedeix de nosaltres: sols alguna qu' altra invasió 's registra y es ja segur que dintre vuyt dias haurém fet net d' aquesta plaga. La ciutat va recobrant sa vida normal, y 'l mon literari y artístich se prepara pera fer una entrada d' hivern sump-tuosa.

Dos son los certámens celebrats en pochos dias y quals fallos s' han publicat; un es lo de Sans, l' altre 'l de Vilanova, qual resenya podrán llegir en «La Renaixensa» de demá.

Lo teatre Romea, com los hi anunciava en

ma darrera correspondencia, ha inaugurat ja la seva secció de catalá ab «La ratlla dreta,» drama en tres actes, de 'n Pitarra.

Com no tinch pretensions de crítich y sols m' he imposat la obligació d' anotar fets, diré no més, que la darrera producció de 'n Pitarra ha sigut molt ben rebuda pel públich, originant entre 'ls crítichs una forta polémica, principalment sobre la manera de dur la acció y de desenllasar lo nús dramátich. Entre 'ls defectes que se li senyalan, es la falta de verosimilitut y la de efectes dramátichs de forsa; pero precisament aquestas duas faltas han de considerarse com á qualitats en l' autor que logra interessar al públich de tal manera, que troba natural la acció, y en qui com á En Frederich Soler s' ha criticat (y moltas vegadas ab rahó) 'ls efectes llam-pants.

La darrera producció del Teatre Catalá es, pera mí, una senyal evident d' una nova tendencia encaminada al curull de la realitat, fugint de convencionalismes rebuscats: lo fet d' haver sigut calurosament aplaudida, demostra als autors que no es pas lo públich qui menos preparat está pera rébre 'l nou gènere.

Fíns ara sols hi havia funció catalana tres dias á la senmana; donchs ara sembla que hi haurá funció diaria, ab motiu d' inaugurarse próximament la secció catalana del Teatre Principal. Entre aquesta y la secció de Romea s' establirà, sens dupte, una noble emulació, ab la que hi guanyará la dramática catalana, no sols per posarse més produccions novas, sino perque 's representarán ab més mirament y propietat.

La «Associació catalanista d' excursions científicas» posará aquest any, segons veus que corren, lo retrato del inolvidable mestre en catalanisme, En Manel Milá y Fontanals, en la galeria d' excursionistas ilustres. Ben merescut ho té qui, com En Milá, havia dedicat una part de sa vida laboriosa á recorre Catalunya en tots sentits pera recullir cançons populars, que doná á llum en un llibre titolat *Romancerillo*, probant aixís la riquesa de nostra literatura oral, que no hi ha tal vegada nació que la guanyi.

Y aquí 'm despedeixo de vostè y de sos estimats lectors fins á una altre.

UN CATALANISTA.

Barcelona, Octubre 7 de 1885.

PIFIAS

Nostre article «Los vins catalans» que publicarem lo diumenge passat, meresqué esser traduït y publicat en las acreditadas planas de nostre benvolgut col·lega «El Telégrafo Marítimo.»

Faltariam á un deber si no consignessim nostra estima á l' apreciable company, lo mateix qu' á «La Nacion» que senmanalment donan compte de nostre sortida.

La inanguració de la temporada d' estiu anunciada pera lo diumenge passat y que no tingué lloch á causa del mal temps, s' efectuará avuy en lo Centre Catalá.

Ja ho saben, á las 3 vistas fotogríficas y los jardins ab las taulas per pendre la fresca y «refrescarse», y á la nit iluminació á la veneciana.

Recomanem á nostres llegidors la magnífica *Dolora* que publiquem en la secció corresponent, deguda á la inspirada musa de nostre actiu col·laborador En Simon Alsina y Clós.

Es inútil fer elogis de dita poesia, puig que se recomana per sí mateixa.

Un espléndit benefici, á jutjar per las localitats demanadas en Secretaria, tindrà lo simpátich Clodomiro Gandolfo.

En lo programma hi figura la comedia castellana «Me conviene esta mujer,» l'aria pera baix de l' ópera «Atila,» cantada per lo senyor Maino, lo duo de tenor y baix de la ópera «Favorita» per los Senyors Maino y Gandolfo, y l' aria de tenor de la ópera «Luisa Miller» que cantarà lo beneficiat ab aquella dolça veu, bon gust y afinació, que colocan á nostre amich en lo primer lloch entre los aficionats al cant.

La gatada tan celebrada «La butifarra de la

Llibertat» de 'n Pitarra, si 's te en compte los aventatjats aficionats que tenen á son càrrech las diferents papers, promet fer riurer á tots fins per las butxacas.

Acabarà la funció ab la sarsuela «C. de L.»

La Comissió pera socorrer als coléricchs d' Espanya, enviará demá per lo vapor *Senegal*, una nova lletra, la qual, per intermedi del Sr. Miquel Cuspinera, de Barcelona, será entregada al Dr. Ferran.

Los 218 pessos que s' entregáren á la Comissió han produït la suma de 1266 pessetas ab 60 cents. Dita lletra ab lo número 1266 ha sigut girada pel Banch de Londres al cambi de 5.20.

VUYTS Y NOUS

En una taberna. Un borratxo demana un patricó de ví, se 'l béu de un trago y se 'n va sense pagarlo.

—¡Ep! crida 'l tabarner. Què no pagas?

— Escolta çy tú ja l' has pagat?

— Está clar.

— ¡Ah! bueno donchs: las cosas no 's pagan dos cops.

En una casa de banys hi entra una dona grossa com una bota de set cargas.

Un fulano que la veu entrar diu á un altre:

— No sé entendre com 's ho farà per pendre un bany: una dona aixis no hi cab dintre de una banyera.

Resposta del altre:

-- Si no cap dintre de una banyera, pendrà 'l bany en dugas.

A casa de una marquesa tots los dilluns hi ha recepció, á la cual hi acuden gran número de familias poderosas parantse á la porta molts carruatjes.

Un pobre aprofita aquesta reunió de gent

per anar á demanar caritat y exclama presentant la má:

—Jo també rebo 'ls dilluns ¡una caritat per mor de Deu!

Un galant diu á laséva xicota.

—No tinch cap necessitat d'estimarte.

La xicota al galant:

—Ay, ay ¡perqué?

—Perque túmateixa dius que m' esrimas per dos.

En la catedral de una ciutat del mitj-dia de Fransa, notable per las sevas bellesas artísticas y visitadas per un gran número de forasters s' hi venera l' imatge de Sant Judas, patró dels viatjants.

Quan un foraster recorra 'l temple al arribar á l' altar de Sant Judas l' escolà que l' hi serveix de cicerone l' invita á agenollarse y á resar pél sant. Mentres tant encen un parell de ciris.

Després de l' oració l' hi demana cinquanta centims.

Lo foraster se queda tot estranyat, y ell l' hi diu:

—Com que durant la séva oració s' ha gastat cera aquestos cinquanta centims son per comprar ciris.

En una societat de beneficencia se dona compte de una sollicitud demanant socorro, en la qual s' hi llegia 'l següent informe:

«Es filla única de un pare que va morir sense fills y cuyda dels seus germans.»

Lo president exclama:

—¡Que volen que 'ls diga! 'M sembla que en tot aixó hi ha una exageració evident.

Epigramas

—La cassera haurá estat bona, diu la Pona á n' en Bernat; y ell respon:—No gaire, Pona: no he mort res més que la estona, p'ro, en cambi, he agafat un gat.

—Tindrà noya la Mercé.

—Será noy: ja l' hi vaig di.

—¡Tot es qüestió de paré!

—¡Tot es qüestió de parí!

WILLIAMS XARAU

Deya á son fill, en Cabot, reprentlo un dia á solas:

—Mort jo, ab companys y tabolas prompte t' ho haurás menjat tot.

—Perdonèu, ell respongué, mes no es cert lo que diheu are; no m' ho menjaré tot pare; m' ho menjaré y m' ho beuré.

Lo frenólech senyor Alhama, mirant lo front den Grahit, li deya ja essent petit:

—Tú serás pintor de fama.

Fiat d' aquella predicció, aná á Llotja 'l noy molts anys, y al últim los desenganys l' han fet emblanquinadó'.

S. GENIS.

TRENCA CLOSCAS

Xarada

Me vá costar ben *primera* un cop ab un *hú segona*, lo haber besat á una dona que fou molt *tersa tercera*.

Ella era gran baladrera; y tant y tant vá cridar, que lo *un dos* va esbalotar correntme sempre al darrera.

¡Avrexit! (me diu) ¡Ximplet! ¡que 't costi *prima* demano! Ab aixó, ve un policiano y 'm sacudeix un bolet.

Me giro, y com qui *dos fá*, fugint d' aquell animal, vareig emprendre *total* ans que 'm pogués agafar.

UN FULANO DE TAL

La solució se donará en lo número vinent.

Solució á la xarada del N. 26: *Ensiamada*.